

Ve své bakalářské práci s názvem Motivace k dobrovolnictví v organizaci STŘED, z.ú. se Kateřina Pevná snaží nalézt odpovědi na otázku, co motivuje člověka k dobrovolnické činnosti. Práce čítá devět hlavních kapitol včetně úvodu, závěru a použité literatury. Součástí práce je seznam tabulek, grafů a příloh. Celková délka textu činí sedmdesát dva stran. Předložená práce splňuje formální požadavky na tento typ textu kladené.

Téma, které si autorka zvolila je pro mě velmi blízké. V knize jejíž text právě dokončuji hledám odpovědi na otázku “proč mají lidé touhu pomáhat druhým”. Hned na samém začátku svého posudku ovšem musím konstatovat, že byť zvolené téma považuji za významné, pro úroveň bakalářského studia se mi jeví až příliš náročné. Jak ukazuje předložená práce, k uspokojivému porozumění studovanému tématu studentka nedisponuje dostatečným teoretickým/filozofickým rozhledem.

Odpověď na položenou otázku hledala autorka prostřednictvím konceptu kultury. Využila k tomu práci Franze Boase, Margaret Mead a Ruth Benedict. Z hlediska soudobého poznání se jedná o koncept až příliš zatížený řadou intelektuálních slabin, které autorka neproblematizuje. S konceptem kultury pracuje způsobem, který čtenáře vede k domněnku, že si problémů obklopujících zvolený koncept není ani vědomá. Ke všemu, jak napovídá seznam použité literatury, hlavní teoretický zdroj ani nečetla.

Literatura, ze které ve své práci autorka čerpá, reprezentuje paradigma z hlediska sociální antropologie až příliš limitovaně a scholasticky. Přitom právě relativně nová specializace antropologie humanitarismu poskytuje řadu inspirací. Použitá literatura a přístup k tématu dávají tušit, že tato debata a klíčové texty autorku zcela minuli. Nevhodně zvolená literatura ji vede k opakovanému výčtu různých definic a škatulek, které dané koncepty svazují a zbavují možnosti přesahů, což jde proti přístupu a myšlení sociální antropologie. Naopak hlubší analýza, která by umožnila promýšlet významy ideologie a technologií, které konstruují subjektivitu těla, v práci chybí. Bez pochopení této fundamentální podstaty, jež ovlivňuje hodnoty, touhy a myšlení člověka, není možné na položenou otázku nalézt uspokojivou odpověď. Zatímco tedy autorka například píše, že jedinec, který pomáhá druhým “na nás udělá dojem” (21), nedozvíme se již to zásadní - proč tomu tak je? Bez pochopení toho, co konstruuje naši konceptualizaci světů, ve kterých se pohybujeme, není možné dojít k poznání našich motivací.

Důvodem pro intenzivní a vysoce náročnou metodologii sociální antropologie je poznání, že člověk není racionálním jednatelem. Místo toho, abychom se tedy našich informantů ptali jak jednají a proč tak činí, usilujeme o to, abychom jejich praktiky pozorovali v toku každodennosti. Proto je také snaha o pochopení motivace člověka prostřednictvím dotazníkového šetření předem odsouzena k nezdaru.

Přestože je předložená bakalářská práce nedostatečná na mnoha rovinách, domnívám se, že do ní autorka investovala nemalé úsilí. Jelikož, jak jsem již uvedl, považuji téma za příliš náročné, jsem ve svém hodnocení shovívavý. Na základě výše uvedeného doporučuji práci Kateřiny Pevné k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou 3.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'T. Ryška', written in a cursive style.

Tomáš Ryška, Ph.D.

V Brně dne 17. srpna 2015